

VRIJE UNIVERSITEIT AMSTERDAM

De Boelelaan 1105
Telefoon (020) 598.5337

COLLEGE VAN BEROEP
VOOR DE EXAMENS

No 2019/28/872

HET COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak doende op het beroep van de heer [naam], appellant, woonachtig te [woonplaats], gericht tegen het besluit van de Examencommissie van de School of Business and Economics van de Vrije Universiteit, verweerster, om het tentamen Sustainable Supply Chain Management dat appellant op 18 december 2018 heeft afgelegd, ongeldig te verklaren.

I. Loop van het geding

Appellant heeft op 20 februari 2019 beroep ingesteld tegen de beslissing van verweerster gedateerd op 10 januari 2019. Het beroepschrift is tijdig ontvangen, maar voldeed niet aan de wettelijke vereisten. Op 26 februari 2019 is appellant verzocht voor 11 maart 2019 de ontbrekende gegevens aan te leveren. Op dezelfde dag voldoet appellant hieraan. Aan de overige voorwaarden is eveneens voldaan. Het beroep is derhalve ontvankelijk.

Op 28 februari 2019 is namens het College aan verweerster medegedeeld dat de voorgeschreven procedure vereist dat verweerster in overleg met appellant nagaat of een minnelijke schikking van het geschil mogelijk is. Verweerster heeft appellant hiertoe tijdig uitgenodigd. Een minnelijke schikking is echter niet tot stand gekomen.

Verweerster heeft op 15 maart 2019 een verweerschrift ingediend. Het beroep is behandeld ter zitting van het College op 16 mei 2019.

Appellant is niet verschenen. Verweerster werd vertegenwoordigd door prof. dr. J. Rouwendal en mevrouw S.P. van Raat MA, resp. voorzitter en secretaris van de Examencommissie. Verweerster heeft haar standpunt mondeling toegelicht.

II. Feiten en geschil

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting gaat het College uit van de volgende feiten.

Appellant heeft op 18 december 2019 het tentamen Sustainable Supply Chain Management afgelegd. Na 45 minuten heeft hij de surveillant verzocht van het toilet gebruik te mogen maken. Deze surveillant heeft appellant begeleid. Nadat appellant was teruggekeerd heeft de surveillant hem gezegd dat toiletbezoek binnen 90 minuten na aanvang van het tentamen niet is toegestaan. Hij voegde daar volgens appellant aan toe dat hij desalniettemin geen probleem voor appellant verwachtte.

Surveillant heeft het toiletbezoek gemeld aan verweerster. Verweerster heeft appellant twee weken de gelegenheid gegeven om het gebeurde toe te lichten. Omdat deze twee weken samenvielen met het kerstreces, heeft appellant het e-mailbericht waarin hij werd uitgenodigd te reageren op de fraudemelding, niet tijdig gelezen. Verweerster heeft appellant vervolgens een sanctie opgelegd.

Appellant merkt tot slot op dat het voornoemde tentamen het laatste was om zijn bacheloropleiding af te ronden. Aan de herkansing van het tentamen op 23 maart 2019 kon appellant niet deelnemen, omdat hij op dat moment in het buitenland verbleef.

Verweerster baseert haar besluit op artikel 10, lid 11 en 14 van de Regels en Richtlijnen. Strikte handhaving van de regeling voor het bezoek aan een toilet is nodig om fraude zoveel mogelijk te voorkomen. Op elke tafel in de tentamenruimte ligt een Exam Code SBE, waarin onder meer de sanctie op toiletbezoek buiten de toegestane periode is beschreven. Een waarschuwing door de surveillant is dan ook overbodig.

III. Standpunten van verweerster

Verweerster zet uiteen dat studenten goed zijn geïnformeerd over het verbod om binnen 90 minuten na aanvang van een tentamen gebruik te maken van het toilet. Dat is vastgelegd in de Regels en Richtlijnen, in de Beheerregeling voor gedeelde tentamenruimtes en op het instructievel dat op alle tafels in de ruimte waar studenten een tentamen afleggen, is neergelegd. In eerdere, vergelijkbare casus heeft het College van Beroep geëist dat de surveillant de student waarschuwt voor de gevolgen als de student binnen de gestelde termijn naar het toilet wil. Verweerster acht dit overbodig, gezien de ruime bekendheid van het verbod. Dat de surveillant met de student meeloopt naar de wc is een ordemaatregel. Geeft de surveillant eerst een waarschuwing, dan kan dat in discussie ontaarden, waardoor onrust tijdens het tentamen ontstaat.

In het onderhavige geval heeft de surveillant niet correct gehandeld. Een surveillant kan niet naar eigen inzicht een uitzondering op de regels toestaan. Dat is aan verweerster. Een dergelijk oordeel kan ook achteraf worden gegeven, bij voorbeeld aan de hand van een doktersverklaring.

Verweerster is voorts van mening dat de student ook zelf verantwoordelijk mag gehouden worden voor zijn handelen.

In het onderhavige geval maakte appellant gebruik van een urinoir, waardoor controle mogelijk was en fraude door appellant kan worden uitgesloten. Er kan zo echter rechtsongelijkheid ontstaan ten opzichte van hen die van een wc gebruik moeten maken, waardoor controle op fraude niet mogelijk is.

IV. Overwegingen van het College

Uit art. 10 lid 14 van de Regels en Richtlijnen (R&R) volgt dat de aanwezige examinator of de surveillant toezicht houdt op de naleving van de regels tijdens tentamens. Indien een surveillant een student – in afwijking van de regels – toestemming geeft om begeleid een toilet te bezoeken zonder – daaraan voorafgaand – uitdrukkelijk te wijzen op de mogelijkheid dat verweerster tot ongeldigheid van het tentamen kan besluiten, dient dit te worden begrepen als een instemmende reactie op het verzoek om van de vigerende regels te mogen afwijken. Bezit de surveillant die bevoegdheid niet, dan kan dat de student niet tegengeworpen worden. De student mag er immers op vertrouwen dat degene die door het bevoegd gezag is aangewezen, handelt conform de voorschriften van dat bevoegd gezag.

In het onderhavige geval is voldoende aannemelijk gemaakt dat de surveillant door zijn handelen de verlangde toestemming heeft verleend.

Het College van Beroep voor de Examens stelt voorts vast dat verweerster bevoegd is ordemaatregelen, zoals vermeld in de Regels en Richtlijnen, vast te stellen. Verweerster laat in deze regeling uitdrukkelijk de mogelijkheid open dat zij, ondanks dat de gedragsregels tijdens het tentamen niet worden nageleefd, niet besluit om het tentamen ongeldig te verklaren ('kan'-bepaling). Dat brengt met zich dat verweerster de motieven en de belangen van de student behoort te wegen, alvorens te besluiten of een, en zo ja, welke sanctie moet worden opgelegd. In het onderhavige geval is niet gebleken dat verweerster een dergelijke afweging heeft gemaakt. Reeds hierom slaagt het betoog van appellant. Zou verweerster deze afweging wel hebben gemaakt, dan had daarin de toestemming van de surveillant moeten worden betrokken. Bovendien had daarvan onderdeel moeten uitmaken de niet door verweerster weersproken verklaring van appellant waaruit blijkt dat hij van het urinoir gebruik heeft gemaakt, zodat de surveillant kon waarnemen dat fraude zo goed als uitgesloten is. Het College vernietigt derhalve de bestreden beslissing en draagt verweerster op een onderbouwde, nieuwe beslissing te nemen.

Ten overvloede merkt het College het volgende op. Indien de surveillant geen toestemming geeft om naar het toilet te gaan en de student desondanks in zijn wens persisteert, zal de surveillant uitdrukkelijk moeten waarschuwen dat betrokkene het risico loopt dat hij, conform de regels, van verdere deelname aan het

tentamen kan worden uitgesloten dan wel dat de Examencommissie zijn tentamen ongeldig zal verklaren. In een dergelijk geval kan uit het meelopen van de surveillant geen geoorloofde afwijking van de regels worden afgeleid. Dat een dergelijke waarschuwing is afgegeven, zal overigens ook uit het proces-verbaal moeten blijken.

V. Uitspraak

Het College verklaart het beroep gegrond en vernietigt de bestreden beslissing. Het College draagt verweerster op opnieuw een beslissing te nemen, en wel binnen twee weken na het bekendmaken van deze uitspraak, met inachtneming van de overwegingen van het College van Beroep.

Aldus gedaan te Amsterdam, op 14 juni 2019, door prof. mr. dr. F.J. van Ommeren, voorzitter, mevrouw dr. M. de Cock, dr. A.J.M. Ligtenberg, mevrouw D. Mensink, prof. dr. H.A. Verhoef, leden, in aanwezigheid van mr. drs. J.G. Bekker, secretaris.

w.g.

prof. mr. dr. F.J. van Ommeren,
voorzitter

w.g.

mr. drs. J.G. Bekker,
secretaris

Tegen een uitspraak van het College van Beroep voor de Examens kan, onder vermelding van een deugdelijke motivering, door betrokkene beroep worden ingesteld bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs, Postbus 16137, 2500 BC Den Haag. De termijn voor het indienen van een beroepschrift is zes weken. Het griffierecht bedraagt € 47,-.